

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 9C/5/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4315200162
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gertrúda Rennerová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2016:4315200162.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Gertrúdou Rennerovou v právnej veci žalobcu : EOS KSI Slovensko s. r. o. so sídlom Pajštúnska 5 Bratislava, IČO 35 724 803, zast. Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR s. r. o. so sídlom Pajštúnska 5 Bratislava, proti žalovaným : v 1. rade J. X. Q.. XX.XX.XXXX, Q., U. Q. F.Ô. XXX/X Ž., v 2. Z.. S. X. Q.. XX.XX.XXXX, U. Q. F. XXX, v 3. rade H. X. Q.. XX.XX.XXXX, U. U. XX Ž., Ž. v 4. rade H. X. Q.. XX.XX.XXXX, U. J. XXXX/XX S., v 5. rade G. J. Q.. XX.XX.XXXX, U. R. XXX/X R., žalovaní v 2. a 3. zast. spln. zást. žalovanou v 4. rade, o zaplatenie 590 eur, takto

rozhodol:

Žaloba sa **z a m i e t a**.

Žalovaným v 1. až 5. rade sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1.

Žalobca v žalobe podanej 09.01.2015 prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadal, aby súd platobným rozkazom zaviazal žalovaných v 1. rade a 3. rade a pôvodne žalovaného v 2. rade nebohého Š. X. Q.. XX.XX.XXXX, zomrelého 04.05.2015 na zaplatenie 590 eur, ktorá suma predstavuje zostatok neuhradenej pôžičky, ktorú im právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa a. s. poskytla na základe zmluvy o pôžičke uzavretej 23.06.1988 vo výške 1. 659, 69 eur (50. 000 Sk). Poskytnuté finančné prostriedky sa zaviazali uhrádzať v pravidelných mesačných splátkach po 8, 96 eur (270 Sk) riadne a včas, platiť úroky , poplatky dohodnuté v zmluve a náklady spojené s úverom a dodržiavať podmienky dohodnuté v zmluve. Mimoriadna splatnosť úveru nastala dňa 20.04.2011 v zmysle výzvy o úhradu a oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Ku dňu 24.03.2011 došlo k postúpeniu pohľadávky z postupcu Slovenská sporiteľňa a. s. na žalobcu.

2.

Žalovaná v 1. rade uviedla, že finančné prostriedky použili na výstavbu rodinného domu. Pôžičku riadne splácali, ona chodila na pobočku sporiteľne uhrádzať splátky. Nepamätá si kedy, ale ešte za života manžela ju v sporiteľni pri jednej príležitosti informovali, že pôžička je už splatená. Žalovaná v 4. rade sa vyjadrila tak, že vôbec o druhej pôžičke nič nevedela a považuje sa divné, že po toľkých rokoch sú vyzývaní na zaplatenie dlhu. Ani žalovaný v 3. rade ako ručiteľ nikdy neobdržal upomienku na platenie a prekvapilo ho, že stále existuje akýsi dlh. Žalovaná v 4. rade pohľadávku žalobcu neuznala. Žalovaná v 5. rade uviedla, že bola dieťa keď rodičia stavali dom a o ich záležitostiach nič nevedela. Považuje za zvláštne, že až teraz sa niekto domáha nejakých dlhov, keď až doposiaľ ich nikto nevyzýval na zaplatenie dlhov na pôžičke.

3.

Súd konal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu, ktorý mal predvolanie riadne vykázané, neúčast' ospravedlnil. Žalovaní v 2. a 3. rade boli zastúpení žalovanou v 4. rade.

4.

Dokazovanie vykonal súd oboznámením sa so žalobou a podstatným obsahom spisu, najmä zmluvou o postúpení pohľadávok a prílohou (čl. 5), výzvou k úhrade (čl. 12 - 18), oznámením o postúpení pohľadávky (čl. 19), zmluvou o pôžičke a dodatkom (čl. 21 , 22), pokusom o zmier (čl. 28 -30), výpisom z účtu (čl. 43-60), zo spisu 9C/8/2015 so spisom 10D/92/2015 a z neho osvedčením o dedičstve z 26.10.2015 a zistil tento skutkový stav :

5.

Š. X., pôvodne žalovaný v 2. rade, zomrel 04.05.2015 a dedičské konanie po ňom sa viedlo na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 10D/92/2015. Žalobca si pohľadávku uplatnil aj v dedičskom konaní a podľa osvedčenia o dedičstve ju prebrali žalované v 2. až 4. rade. Z osvedčenia o dedičstve vydaného 26.10.2015 č. k. 10D/92/2015 - 29 (D not 101/2015) vyplýva, že dedičmi po poručiteľovi sú žalované v 2. až 4. rade, všeobecná hodnota majetku poručiteľa je 21. 185 eur, výška dlhov poručiteľa 2. 854, 21 eur a čistá hodnota dedičstva je 18. 330, 79 eur. Žalované v 2., 4. a 5. rade vstúpili do konania ako dedičky po poručiteľovi v dôsledku univerzálnej sukcesie, žalovaná v 1. rade je pasívne legitimovaná ako dlžníčka žalobcu, žalovaný v 3. rade prevzal za záväzok ručenie.

6.

Právny predchodca žalobcu Slovenská štátna sporiteľňa, pobočka Levice poskytla žalovanej v 1. rade a jej už zomrelému manželovi Š. X. na základe zmluvy o pôžičke a obmedzení prevodu nehnuteľnosti uzavretej dňa 23.06.1988 pôžičku vo výške 1. 659, 69 eur (50. 000 Sk) s úrokom 2, 70 % ročne, ktorú sa zaviazali splatiť v splátkach po 8, 97 eur (270 Sk) mesačne, počnúc od 01.06.1989. Po smrti Š. X. pribral súd do konania v dôsledku univerzálnej sukcesie žalované v 2. 4. a 5. rade, ktoré ako dedičky po poručiteľovi zodpovedajú za dlhy poručiteľa do výšky hodnoty nadobudnutého majetku (§ 470 Občianskeho zákonníka).

7.

Predmetom konania je zaplatenie neuhradených splátok úveru, poskytnutého na základe zmluvy o pôžičke.

8.

Zmluva o pôžičke bola uzavretá 23.06.1988, preto súd predovšetkým skúmal a ustálil, akým právnym režimom sa záväzkový vzťah spravuje, o aký druh zmluvného vzťahu ide a pod aké právne predpisy sa má tento zmluvný vzťah subsumovať.

9.

Podľa § 341 ods. 1 Občianskeho zákonníka (účinného v čase uzavretia zmluvy) zmluvou o pôžičke vznikne občanovi právo, aby mu organizácia poskytla peňažnú pôžičku na účel, ktorému má pôžička slúžiť.

Podľa § 341 ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluva o pôžičke musí mať písomnú formu.

Podľa § 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka (účinného 12.04.2006) spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté predtým nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa musia dať do súladu s ustanoveniami § 53 a 54 tohto zákona a spotrebiteľské zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch aj s ustanovením § 55 ods. 1, ak ide o náležitosti zmluvy, a s ustanovením § 57 tohto zákona do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Podľa § 879f ods. 4 Občianskeho zákonníka ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré nie sú dané do súladu s ustanoveniami § 53, 54 a 57 tohto zákona podľa odseku 3, sú neplatné po uplynutí troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Spotrebiteľ má právo odstúpiť od spotrebiteľskej zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch, ktorá nie je podľa

odseku 3 daná do súladu s ustanovením § 55 ods. 1 tohto zákona, ak ide o náležitosti zmluvy, a to do troch mesiacov po uplynutí lehoty podľa odseku 3.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (účinného 12.04.2006) spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, že spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú k zvýšeniu ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia.

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

10.

Zmluva o pôžičke bola uzatvorená v čase, kedy Občiansky zákonník ešte neupravoval spotrebiteľské zmluvy, avšak Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. účinný od 12.04.2006 právne upravil spotrebiteľské zmluvy v § 52 a nasl. a v § 879f ods. 4 uložil spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté pred dňom jeho účinnosti zosúladiť s ustanoveniami § 53 a 54 a 57 do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti. Podľa odseku 4 ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré neboli dané do súladu v stanovenej lehote sú neplatné. Žalovaní ako fyzické osoby vystupujú v tomto právnom vzťahu ako spotrebiteľ a žalobca vystupuje ako podnikateľ poskytujúci uvedenú službu, zmluva bola vyhotovená na formulári s obsahom a zmluvnými podmienkami vopred pripravenými vrátane úverových zmluvných podmienok bez možnosti žalovaných meniť text a podmienky zmluvy, patrí táto úverová zmluva podľa obsahu nepochybne medzi spotrebiteľské zmluvy. Je to typová zmluva, v ktorej žalovaný spotrebiteľ nemá možnosť meniť obsah a podmienky zmluvy. Preto sa podmienky predmetnej zmluvy posudzujú podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Ako možno zistiť, zmluvné podmienky predmetnej zmluvy neboli zosúladené s ustanoveniami Občianskeho zákonníka upravujúcimi spotrebiteľské zmluvy, hoci to Občiansky zákonník v prechodnom ustanovení výslovne ukladal.

11.

Vzhľadom k tomu, že súd posúdil zmluvu o pôžičke ako spotrebiteľskú zmluvu, na právny vzťah sa aplikujú ustanovenia Občianskeho zákonníka. Predovšetkým súd z úradnej moci skúmal, či bol nárok žalobcu uplatnený včas.

12.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 cit. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

13.

V danom prípade platí všeobecná premlčacia doba, ktorá je trojročná a ktorá začala plynúť odo dňa, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Žaloba bola podaná na súd dňa 09.01.2015. V zmluve o pôžičke sa nachádza údaj o tom, že požičanú sumu 1. 659, 69 eur (50. 000 Sk) majú dlžníci splátiť v splátkach po 8, 97 eur (270 Sk) mesačne, počnúc od 01.06.1989, dátum splatnosti pohľadávky v zmluve o pôžičke uvedený nie je. Výpočtom sa zistí, že splatnosť pohľadávky 1. 659, 69 eur pri jej splácaní po 8, 97 eur mesačne od 01.06.1989 nastala po 15 rokoch, t. j. 01.06.2004. Je zrejmé, že žaloba bola podaná po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby všetkých nárokov žalobcu. Z dôvodu, že pohľadávka žalobcu je premlčaná súd žalobu zamietol.

14.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p . Žalovaní mali v konaní plný úspech, nakoľko si trovy konania neuplatnili, súd im náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia v 2-och písomných vyhotoveniach prostredníctvom podpisaneho súdu na Krajský súd v Nitre

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť; proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ods.2 citovaného ustanovenia ods. 2 odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

V Leviciach dňa 13.05.2016